ÁRSFUNDUR VIRK 2024

ÁRSFUNDUR VIRK 2024

Gerum betur – saman

Vigdís Jónsdóttir forstjóri VIRK

VIRK

Dagskrá

1. Árið 2023 hjá VIRK
2. Flókin og viðkvæm þjónusta
3. Heilsubrestur og ástæða óvinnufærni hjá einstaklingum sem leita til VIRK
4. Einstaklingar í þjónustu VIRK með annað þjóðerni en íslenskt
5. Ánægðir þjónustuþegar og ávinningur starfsins
6. Starfsendurhæfing, tími og árangur
7. Tækifæri til úrbóta á vinnumarkaði
8. Tækifæri í nýju örorkulífeyriskerfi

Árið 2023 hjá VIRK

- 2.303 nýir einstaklingar í þjónustu. 1.611 einstaklingar luku þjónustu
- Til VIRK leita einstaklingar á öllum aldri, með mismunandi menntunarstig og úr öllum starfsgreinum
- Að jafnaði berast 70-80 nýjar umsóknir um þjónustu til VIRK í hverri viku
- 30% karlar og 70% konur
- Meðaltími í þjónustu hjá þeim sem luku þjónustu á árinu 2023 var 12,1 mánuður
- 86% útskrifaðra einstaklinga eða 1.385 einstaklingar voru annað hvort í vinnu, atvinnuleit eða í námi við útskrift
- Atvinnulífstenglar VIRK fundu um 270 ný störf fyrir einstaklinga sem útskrifast með skerta starfsgetu eða eiga erfitt með að finna starf við hæfi
- Frá árinu 2017 hafa atvinnulífstenglar VIRK fundið um 1.500 störf fyrir einstaklinga sem útskrifast með skerta starfsgetu eða eiga erfitt með að finna störf við hæfi

Flækjustig og áskoranir í starfsendurhæfingarferli
Opinber stuðningskerfi
Framfærsla í veikindum
Heilbrigðisþjónusta
Félagsþjónusta
Lög og reglur
Sveigjanleiki
Stuðningur
Réttindi á vinnumarkaði
Kjarasamningar
Veikindaréttur
Sjúkrasjóðir stéttarfélaga
Önnur aðstoð frá aðilum vinnumarkaðarins
Einstaklingur
Andleg heilsa
Líkamleg heilsa
Persónueiginleikar
Geta og trú á eigin getu
Hvatning
Þekking og færni
Áhugasvið
Viðhorf
Lífsreynsla
Samskiptafærni
Tengsl við aðra
Félagslegt umhverfi
Fjölskylda
Vinir
Menning
Hvatning
Stuðningur
Vinnuumhverfi
Aðstæður
Menning
Sveigjanleiki
Hvatning
Öryggi

Ástæður óvinnufærni hjá einstaklingum sem leita til VIRK

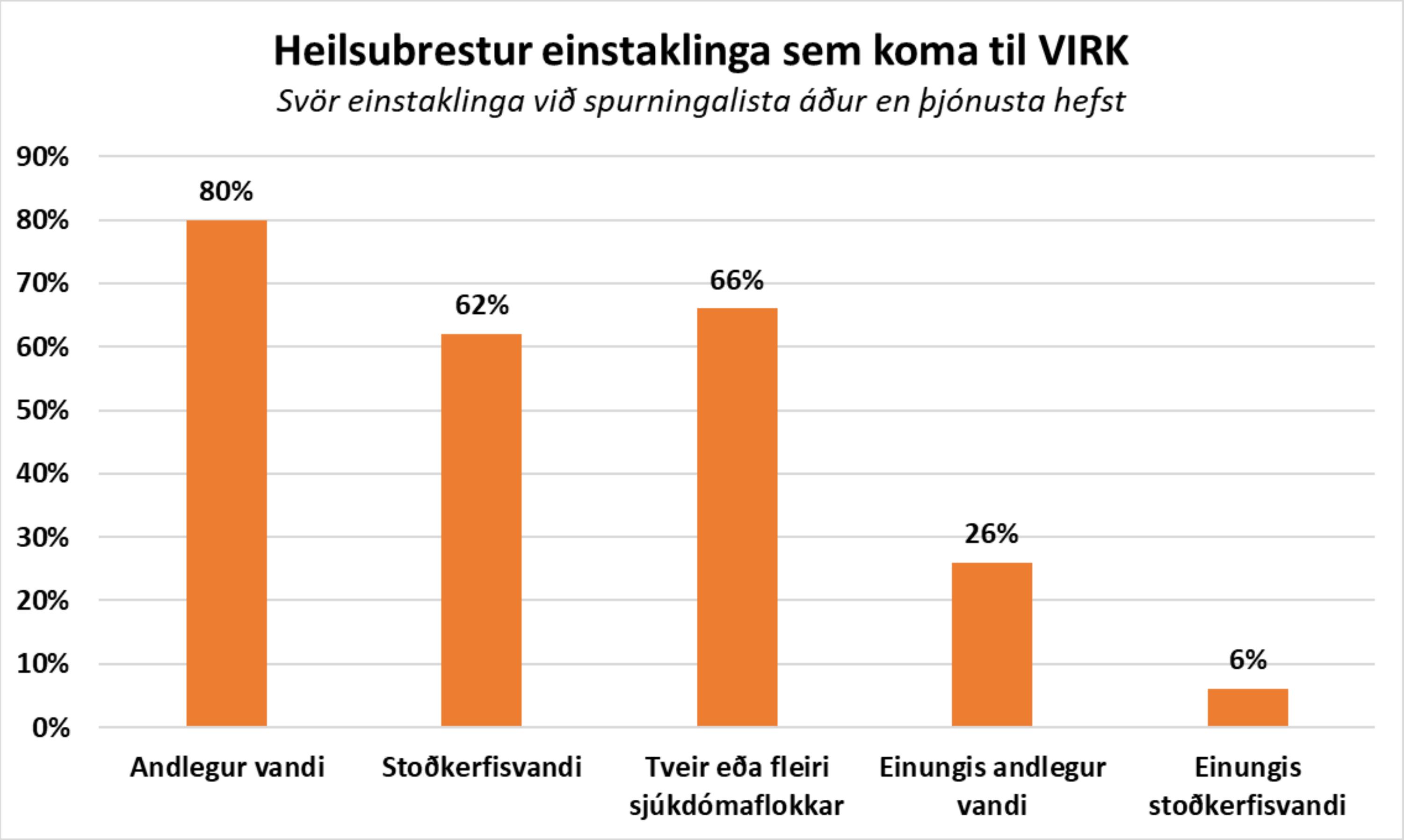

- Um 80% glíma við andlegan vanda
- Um 62% glíma við stoðkerfisvanda
- 66% eru með tvær eða fleiri sjúkdómsgreiningar
- Margir glíma auk þess við fjölþættan vanda, bæði heilsufarslegan og annan vanda

Heilsubrestur eftir kyni og aldri

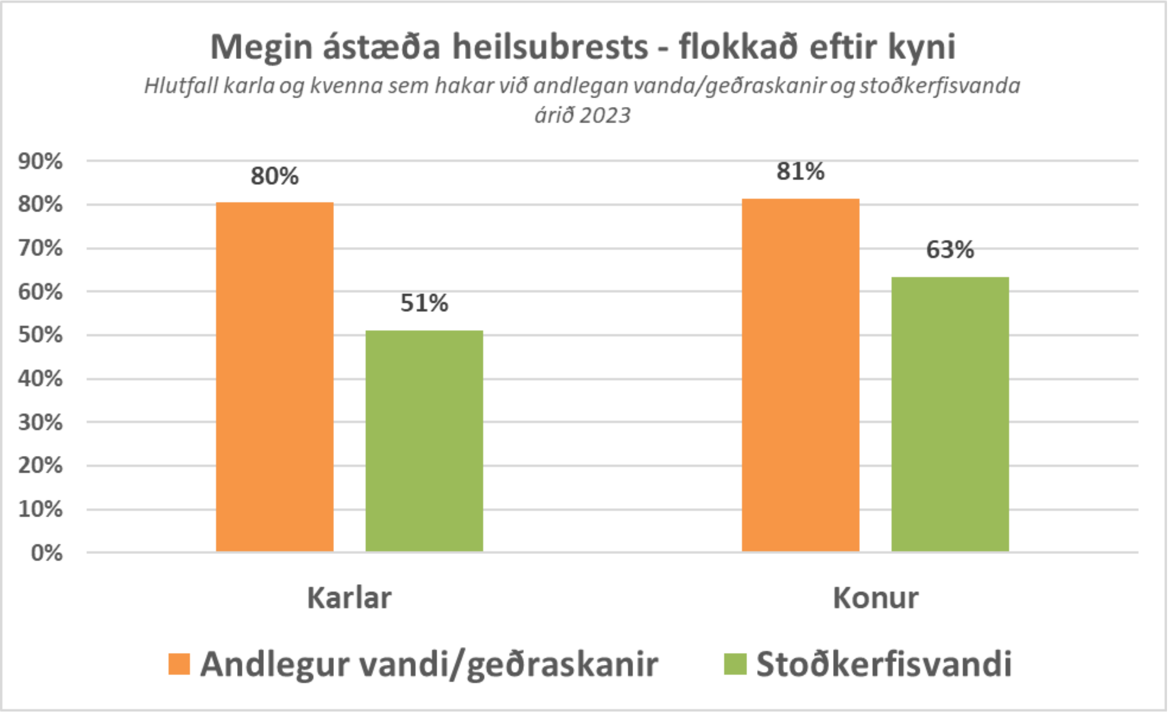

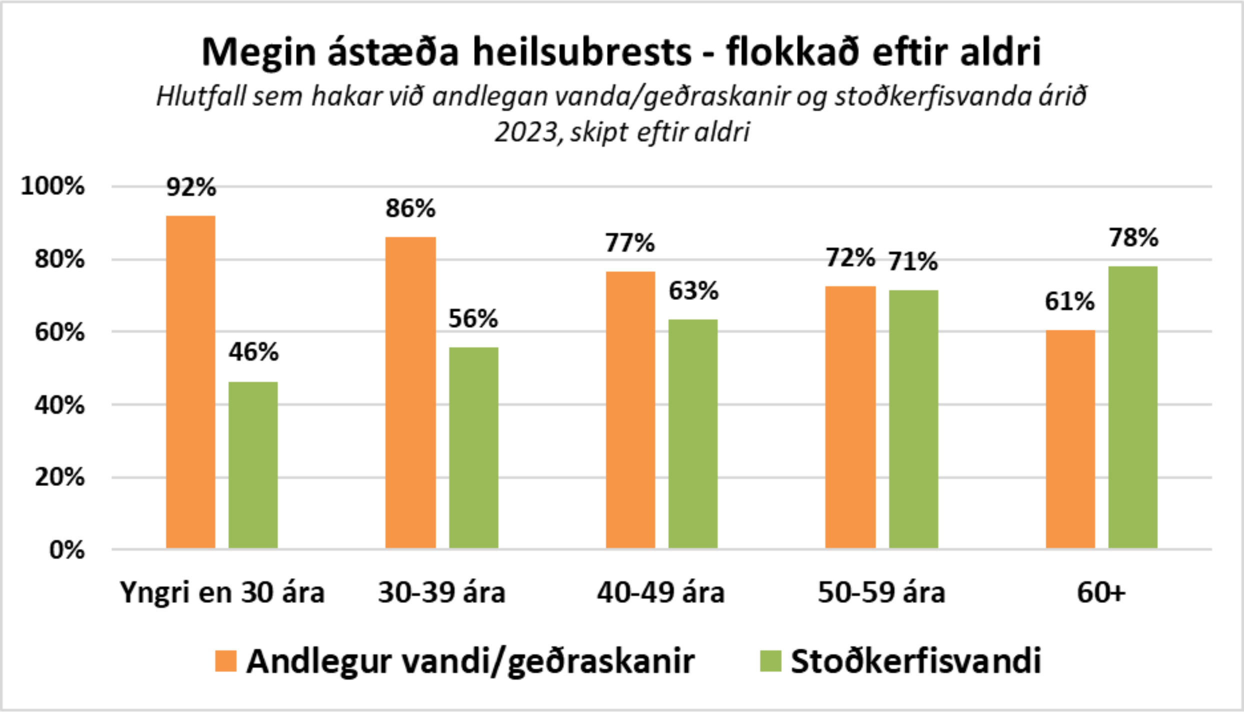

Einstaklingar í þjónustu VIRK með annað þjóðerni en íslenskt

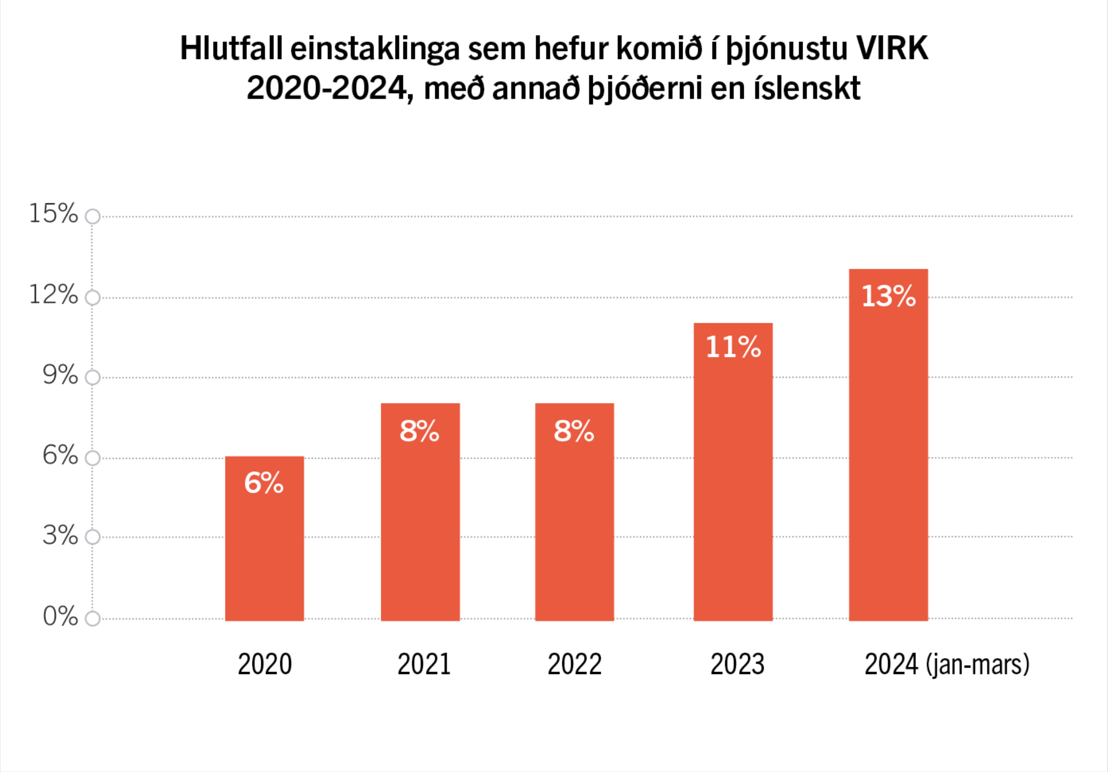

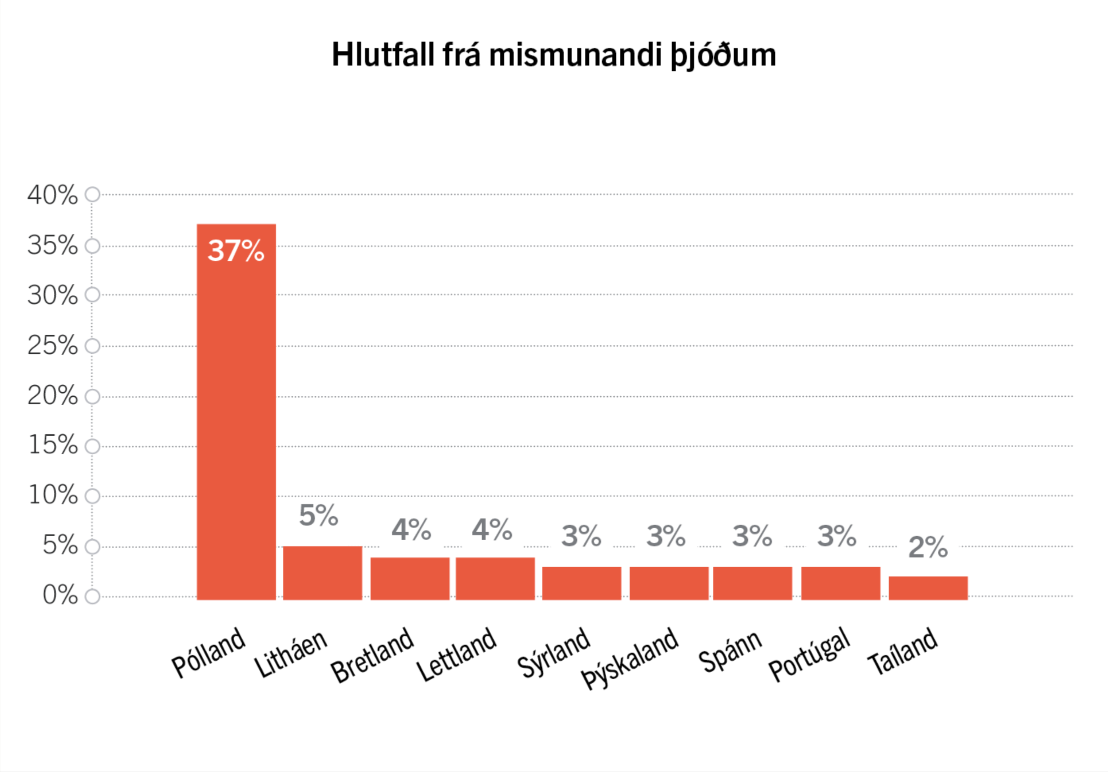

Góður árangur og ánægðir þjónustuþegar

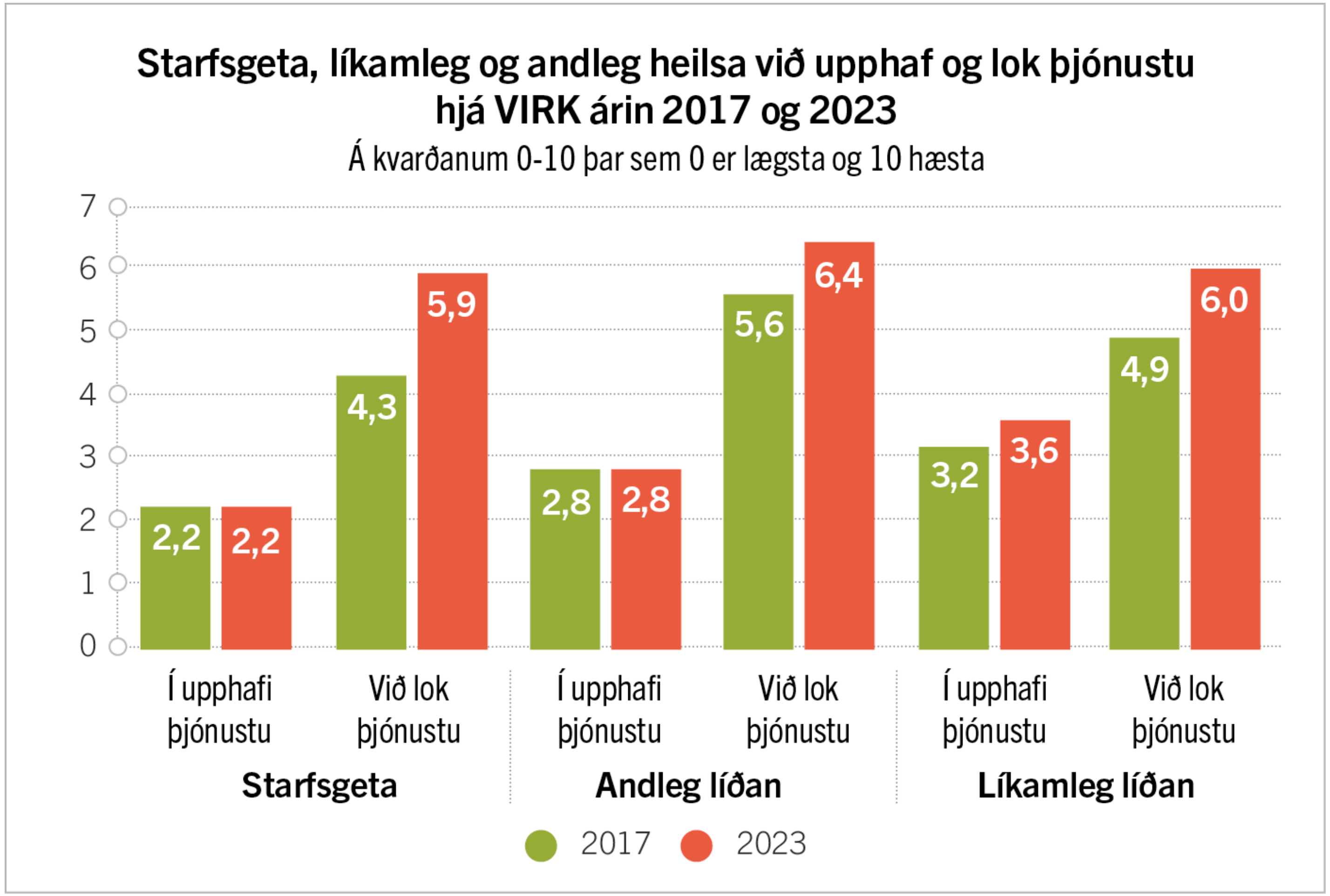

Þjónustukönnun framkvæmd af Gallup á árinu 2023:

- Aukin ánægja frá fyrri könnun
- 82% segja að þjónusta og úrræði á vegum VIRK hafi aukið starfsgetu þeirra
- 94% voru ánægð með viðmót og framkomu ráðgjafa VIRK

Metinn ávinningur af starfi VIRK á árinu 2023 er **19,4 milljarðar króna** (Talnakönnun 2024)

Mikilvægi vinnu

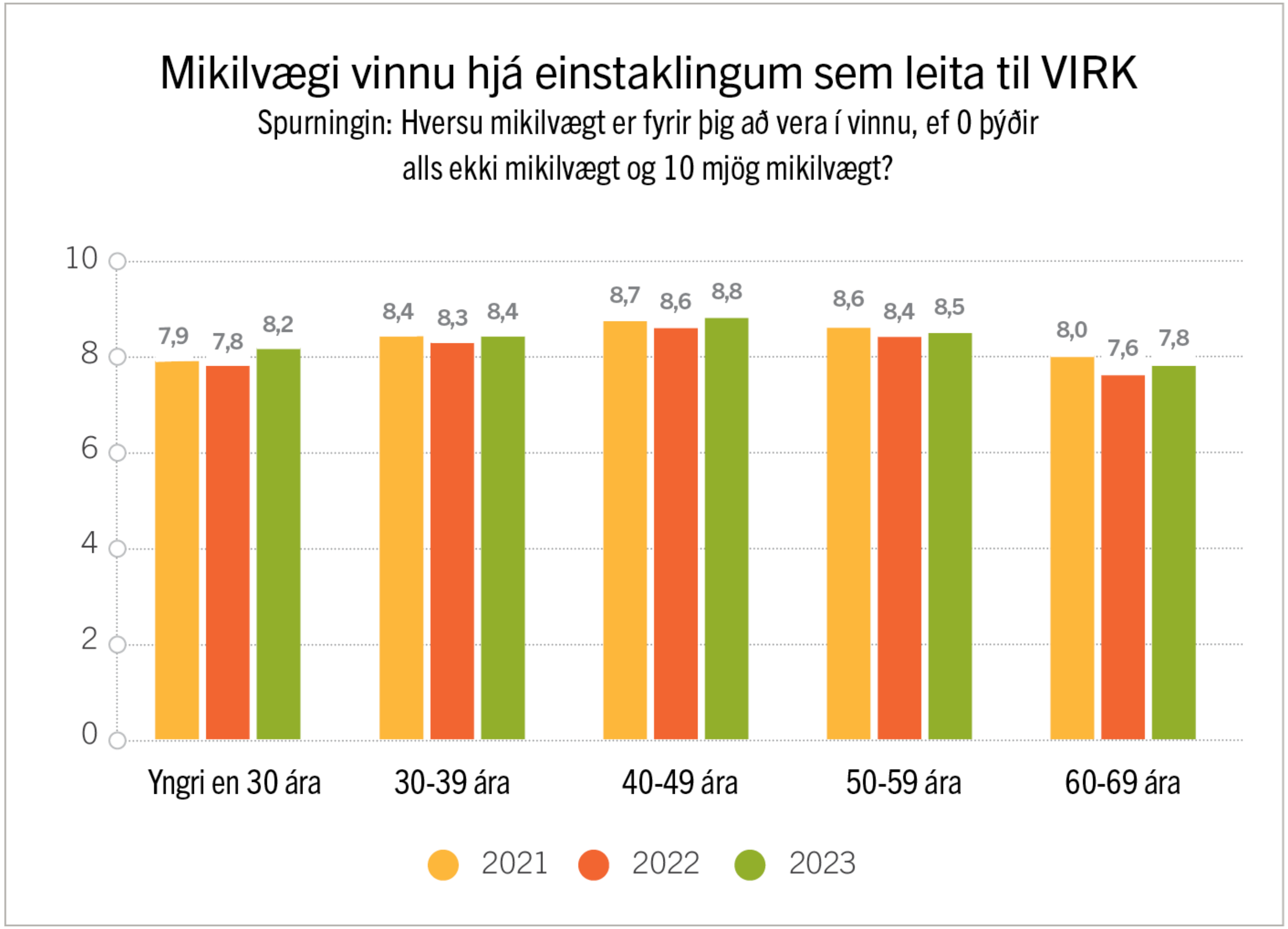

- Sterk tengsl eru milli atvinnuþátttöku og lífsgæða
- Að vera frá vinnu getur ógnað heilsu og lífsgæðum meira en margir alvarlegir sjúkdómar
- Menn skyldu varast að beina einstaklingum alveg frá vinnumarkaði án þess að skoða vel alla möguleika sem kunna að vera til staðar
- Vinna þarf að auknum sveigjanleika til að auka atvinnuþátttöku sem flestra

Starfsendurhæfing, tími og árangur

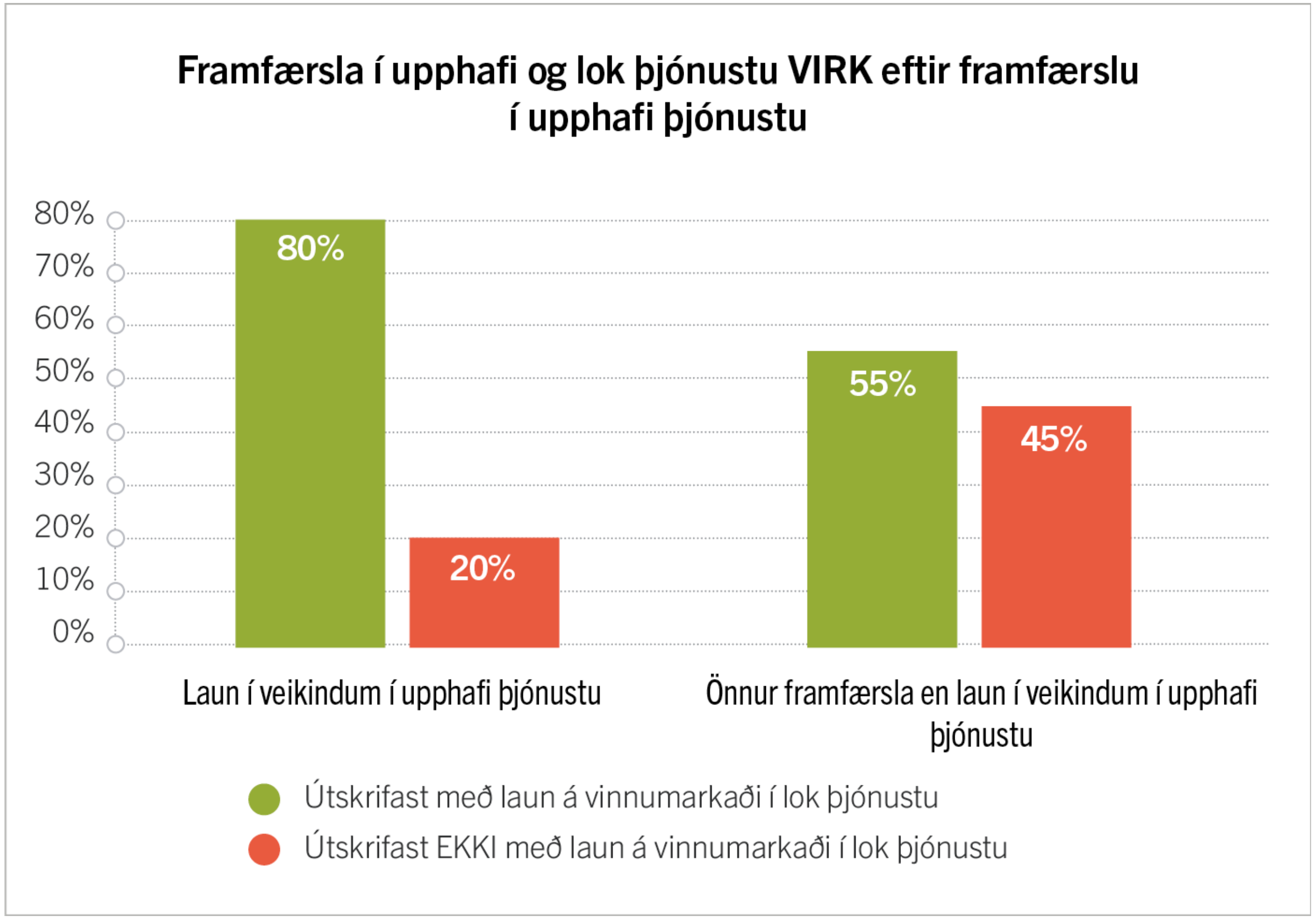

- Tímasetningar skipta miklu máli í starfsendurhæfingu
- Löng fjarvera frá vinnumarkaði getur verið áhættuþáttur í sjálfu sér

Tími skiptir miklu máli

- Það skiptir máli að koma snemma að málum en samt ekki of snemma
- Ef vandinn er margþættur og flókinn þá getur starfsendurhæfing skipt öllu máli
- Það er of algengt að einstaklingar með flókinn vanda komi of seint í þjónustu VIRK
- Við gætum stytt fjarveru frá vinnumarkaði og aukið vinnugetu ef við næðum að tryggja betri upplýsingagjöf og tengsl milli framfærslu og starfsendurhæfingar
- Þetta er sú leið sem lögð er áhersla á víða í okkar nágrannalöndum

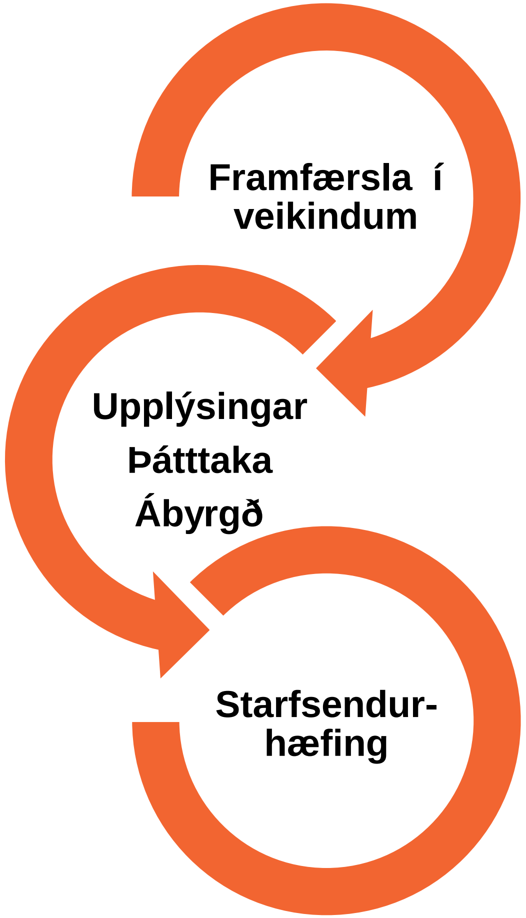

Staðan í dag

- Réttur til launa í veikindum hjá hverjum og einum atvinnurekanda er langur hér á landi samanborið við okkar nágrannalönd
- Það er ekki hlutverk atvinnurekenda að hlutast til um heilsufar starfsmanna sinna
- Það getur því liðið langur tími frá því að starfsmaður veikist/slasast og þar til honum er bent á að leita til VIRK
- Læknar vísa til VIRK og VIRK á gott samstarf við lækna en þeir eru misduglegir að nýta VIRK og aðgengi að læknum er ekki alltaf gott
- Stundum eru veikindin þess eðlis að nauðsynlegt er að beina einstaklingi í aukna virkni og þátttöku

Tækifæri til úrbóta á vinnumarkaði

- Vinnumarkaðurinn er að breytast
- Einstaklingar eru í styttri tíma en áður í hverju starfi
- „Gigg“ á vinnumarkaði færist í aukana
- Réttur til launa í veikindum hér á landi byggist upp á löngum tíma hjá hverjum atvinnurekanda
- Ef þessi þróun heldur áfram er hætta á að veikindaréttur einstaklinga á vinnumarkaði dragist saman í framtíðinni
- Mikilvægt að endurskoða réttindi og umgjörð á vinnumarkaði
- Mikil tækifæri til að bæta réttindi og þjónustu

Fyrirhugaðar breytingar á kerfi endurhæfingar- og örorkulífeyris

1. **Aukinn sveigjanleiki í sjúkra- og endurhæfingargreiðslum**
2. **Hlutaörorkulífeyrir með góðu frítekjumarki**
3. **Nýtt samþætt sérfræðimat**
4. **Aukið samstarf stofnana í samþættingarteymum**

- Jákvæðar breytingar fyrir þjónustuþega VIRK
- Aukin áhersla á endurhæfingu – í ljósi þess að endurhæfing hefur á undanförnum árum skilað miklum árangri
- Öruggari framfærsla í endurhæfingarferli
- Aukin tækifæri til atvinnuþátttöku

Gerum betur - saman

- Við höfum náð miklum árangri á undanförnum árum
- Í frumvarpi um nýtt örorkulífeyriskerfi er lögfest skylda þjónustukerfa til aukins samstarfs
- Það felast mikil tækifæri í enn víðtækara samstarfi, t.d. við aðila vinnumarkaðarins og lífeyrissjóði
- Samfélagið er á hraðri ferð inn í nýja og breytta tíma. Við sem berum ábyrgð á velferðarkerfi samtímans þurfum að tryggja velferð og réttindi til framtíðar í takt við þá þróun sem á sér stað
- Þetta er ábyrgð okkar allra og grundvöllur að árangri er aukin samvinna og samstarf!

VINNUM SAMAN!

VIRK